

Врз основа на член 24 став (1) точка 1) алинеја 16 од Законот за енергетика* (“Службен весник на Република Македонија” бр. 96/18 и “Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 96/19) и член 17 став (1) од Правилникот за начинот и условите за определување на регулиран максимален приход и регулирани просечни тарифи за пренос на електрична енергија, организирање и управување со пазарот на електрична енергија и дистрибуција на електрична енергија (“Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 95/19, 103/19, 161/20 и 143/21), а во согласност со Тарифниот систем за дистрибуција на електрична енергија за потрошувачите приклучени на дистрибутивниот систем во сопственост на АД ЕЛЕМ - Скопје (“Службен весник на Република Македонија“ бр.27/12 и 113/14), Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија на седницата одржана на 29 јули 2021 година, донесе

О Д Л У К А

за одобрување на регулиран максимален приход, регулирана просечна тарифа и тарифи за пресметковни елементи за 2021 година, како и основен приход за 2021, 2022 и 2023 година за вршење на регулираната енергетска дејност дистрибуција на електрична енергија на АД ЕСМ Скопје, подружница Енергетика

1. Основниот приход (BR) за вршење на регулираната енергетска дејност дистрибуција на електрична енергија на АД ЕСМ Скопје, подружница Енергетика се одобрува да изнесува:
 - 46.345.893 денари, за 2021 година,
 - 47.030.482 денари, за 2022 година,
 - 47.725.183 денари, за 2023 година.

2. Регулираниот максимален приход (MAR) за вршење на регулираната енергетска дејност дистрибуција на електрична енергија за 2021 година се одобрува да изнесува 44.986.108 денари.

3. Во согласност со регулираниот максимален приход (MAR) утврден со точка 2 од оваа одлука, и регулираната просечна тарифа за пренос на електрична енергија во износ од 0,2754 ден/kWh, утврдена со Одлука за одобрување на регулиран максимален приход, регулирана просечна тарифа и тарифи за пресметковни елементи за 2021 година, како и основен приход за 2021, 2022 и 2023 година за вршење на регулираната енергетска дејност пренос на електрична енергија на Операторот на електропреносниот систем на Република Северна Македонија, АД МЕПСО - Скопје, тарифите за пресметковните елементи за категориите на потрошувачи, врз основа на кои АД ЕСМ Скопје, подружница Енергетика, како вршител на енергетската дејност дистрибуција на електрична енергија, им го фактурира надоместокот за користење на дистрибутивниот систем, изнесуваат:

Пресметковен елемент	Единица	Тарифи за пресметковни елементи (со вкalkулирана тарифа без цена за пренос на електрична енергија)		
		категорија на потрошувачи		
		висок напон (HV)	среден напон (MV)	низок напон (HV)
Врвна активна моќност	ден/kW	14,2789	66,2981	*
активна електрична енергија	ден/kWh	0,0236	0,0943	0,9495
Прекумерно преземена реактивна електрична енергија	ден/kvarh	0,0094	0,0377	0,3798

Пресметковен елемент	Единица	Тарифи за пресметковни елементи (со вкalkулирана тарифа за пренос на електрична енергија)		
		категорија на потрошувачи		
		висок напон (HV)	среден напон (MV)	низок напон (HV)
Врвна активна моќност	ден/kW	17,4753	69,4945	*
активна електрична енергија	ден/kWh	0,2230	0,2938	1,1489
Прекумерно преземена реактивна електрична енергија	ден/kvarh	0,0892	0,1175	0,4596

- Тарифите за пресметковните елементи за категориите на потрошувачи од точка 3 на оваа одлука се применуваат во период од отпочнувањето на примена на оваа одлука до 30 јуни 2022 година.
- Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”, а ќе отпочне да се применува од 1 август 2021 година.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Акционерското друштво за производство на електрична енергија ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје, со седиште на ул. 11^{ти} Октомври бр.9 Скопје (во понатамошниот текст: АД ЕСМ Скопје, подружница Енергетика), согласно Правилникот за начинот и условите за определување на регулиран максимален приход и регулирани просечни тарифи за пренос на електрична енергија, организирање и управување со пазарот на електрична енергија и дистрибуција на електрична енергија (во понатамошниот текст: Правилник), на 14 мај 2021 година поднесе до Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: Регулаторна комисија за енергетика) Барање за утврдување на регулиран максимален приход, регулирана просечна тарифа и тарифи за пресметковни елементи за вршење на регулираната дејност дистрибуција на електрична енергија на АД ЕСМ Скопје, подружница Енергетика за 2021 година, УП1 бр. 08-73/21 од 14 мај 2021 година, (во понатамошниот текст: Барање). Кон барањето ја достави и потребната документација согласно Правилникот.

Регулаторната комисија за енергетика на 21 мај 2021 година објави известување во врска со Барањето на АД ЕСМ Скопје, подружница Енергетика, на веб страницата на Регулаторната комисија за енергетика и во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“.

По објавеното известување, во рокот утврден во Известувањето, до Регулаторната комисија за енергетика не беа доставени мислења и предлози од страна на заинтересирани правни и физички лица.

Регулаторната комисија за енергетика на 23 јули 2021 година на својата веб страница ја објави Предлог Одлуката за одобрување на регулиран максимален приход, регулирана просечна тарифа и тарифи за пресметковни елементи за 2021 година, како и основен приход за 2021, 2022 и 2023 година за вршење на регулираната енергетска дејност дистрибуција на електрична енергија на АД ЕСМ Скопје, подружница Енергетика.

Регулаторната комисија за енергетика согласно член 15 став (3) од Правилникот изготви предлог одлука со образложение, која беше предмет на расправа на подготвителната седница која се одржа на 28 јули 2021 година. На подготвителната седница беа поканети членовите на Регулаторната комисија за енергетика и претставници од: АД ЕСМ Скопје, подружница Енергетика, Кабинетот на заменик на претседателот на Владата на РСМ задолжен за економски прашања, Министерство за економија, Комисија за заштита на конкуренција, Агенција за енергетика на Република Северна Македонија, Стопанска комора на Северна Македонија, Стопанска комора на северо-западна Македонија, Сојуз на стопански комори на Македонија, како и претставници од Советот за заштита на потрошувачите и Организацијата на потрошувачите на Македонија.

По однос на Предлог Одлуката за одобрување на регулиран максимален приход, регулирана просечна тарифа и тарифи за пресметковни елементи за 2021 година, како и основен приход за 2021, 2022 и 2023 година за вршење на регулираната енергетска дејност дистрибуција на електрична енергија на АД ЕСМ Скопје, подружница Енергетика не беа доставени забелешки.

Податоци од Барањето

Барањето за одобрување на регулиран максимален приход и регулирани тарифи за 2021 година, како и основен приход за 2021, 2022 и 2023 година за вршење на регулираната енергетска дејност дистрибуција на електрична енергија, е поднесено во согласност со Правилникот.

АД ЕСМ Скопје, подружница Енергетика во Барањето ги има презентирани следните податоци:

Оперативни трошоци, пренесени трошоци и фактор на корекција

Р.бр	Опис	2020	2021	2022	2023
1	Трошоци за материјали, енергија, резервни делови и ситен инвентар	7.363.566	7.000.000	7.500.000	7.500.000
2	Трошоци за одржување	971.329	800.000	800.000	850.000
3	Трошоци за осигурување на средства	664.586	664.586	664.586	664.586
4	Трошоци за плати	28.376.544	28.376.544	28.376.544	28.376.544
4.1	Број на вработени	40	40	40	40
5	Трошоци за менаџерски плати и менаџерски награди	0	0	0	0
6	Други услуги	626.528	350.000	350.000	350.000
7	Останати и вонредни трошоци	81.546	731.459	731.459	736.459
8	Вкупно оперативни трошоци	38.084.099	37.922.589	38.422.589	38.477.589
9	Амортизација	9.177.470	8.000.000	8.000.000	8.500.000
10	Пренесени трошоци	0	0	0	0
11	Фактор на корекција		2.109.725	2.109.725	2.109.725

Вредност на средствата за вршење на регулирана дејност (RAB)

Според податоците дадени согласно Прилог 4 од Правилникот, вредноста на основните средства за вршење на регулираната дејност, планираните инвестиции, како и приносот на истите, изнесува:

Р.бр	Опис	2020	2021	2022	2023
1	Почетна вредност на регулираните средства (RAB start)	178.867.697	175.881.647	174.081.647	172.281.647
2	Нови инвестиции (NI)	1.125.000	6.200.000	6.200.000	6.200.000
3	Амортизација (D)	9.177.470	8.000.000	8.000.000	8.500.000
4	Вредност на отуѓени и расходувани регулирани средства (RAB out)	8.580	0	0	0
5	Вредност на регулирани средства на крајот на годината (RABend)	169.681.647	167.881.647	166.081.647	163.781.647
6	Просечна вредност на средствата со кои се врши регулираната дејност во годината (RABav)	174.247.672	171.881.647	170.081.647	168.031.647
7	WACC	5,5102%	5,5102%	5,5102%	5,5102%
8	Принос на регулирани средства (RA)	9.633.528	9.471.023	9.371.839	9.258.880

Потрошувачка на електрична енергија и број на потрошувачи

Р.бр	Опис	единица	2020	2021
1	Број на потрошувачи		61	59
2	110 kV потрошувачи	kWh	82.877.256	95.893.837
3	35 kV потрошувачи	kWh	23.713.127	27.437.476
4	6 kV потрошувачи	kWh	87.550.819	101.301.423
5	0,4 kV потрошувачи	kWh	3.178.238	3.677.407
6	Вкупно	kWh	197.319.440	228.310.143

Трошоци за набавка на електрична енергија за покривање на загуби на електрична енергија во дистрибутивната мрежа

Р.бр	Опис	единица	2020	2021
1	Количина на влез	kWh	206.868.724	215.375.231
2	Количина на излез	kWh	205.229.651	213.621.422
3	Количини на загуби	kWh	1.639.073	1.753.809
4	Загуби на електрична енергија	%	0,79	0,81

Регулиран максимален приход, вкупни количини и цена

АД ЕСМ – Енергетика за регулираниот период има доставено вредност за регулираниот максимален приход, која е презентирана во следнава табела:

Р.бр	Опис	единица	2020	2021	2022	2023
1	MAR	денари	59.994.169	58.652.023	59.052.840	59.494.881
2	Вкупни количини	kWh	197.319.440	208.220.143	208.220.143	209.261.244
3	Цена за дистрибуција	ден/kWh	0,304	0,282	0,284	0,284

Анализа од Регулаторната комисија за енергетика

Согласно член 16 од Правилникот, Регулаторната комисија за енергетика започна постапка по Барањето за одобрување на основен приход за 2021, 2022 и 2023 година, како и регулиран максимален приход и регулирана просечна тарифа за 2021 година за дејноста дистрибуција на електрична енергија.

Според одредбите од Правилникот, определувањето на регулиран максимален приход што му се одобрува на регулираното претпријатие да го оствари во текот на една календарска година од новиот регулиран период, Регулаторната комисија за енергетика го врши врз основа на анализата на остварените финансиски резултати од работењето, односно вршењето на регулирани дејности на регулираното претпријатие во 2020 година која претставува базна година за новиот регулиран период.

Анализата на финансиските резултати во себе ја опфаќа анализата на сите составни елементи, на приходите, расходите, средствата и на капиталот. На овој начин утврдениот приход за базната 2020 година е основа за проекциите во регулираниот период 2021-2023 година.

Вредност на средствата за вршење на регулирана дејност (RAB)

Според пресметката на вредноста на регулираните средства за вршење на регулираните дејности (RAB), вредноста на просечниот RAB изнесува:

Р.бр	ОПИС	2020	2021	2022	2023
1	RAB start (денари)	82.206.247	76.535.878	72.899.089	69.304.300
2	Нови инвестиции (NI) (денари)	1.125.000	3.375.000	4.092.000	4.092.000
3	Амортизација (D) (денари)	6.786.789	7.011.789	7.686.789	8.505.189
4	RAB out (денари)	8.580	0	0	0
5	RAB end (денари)	76.535.878	72.899.089	69.304.300	64.891.111
6	Просечен RAB (денари)	79.371.063	74.717.484	71.101.695	67.097.706
7	WACC (%)	5,2253%	5,2253%	5,2253%	5,2253%
8	Принос на регулирани средства (RA) (денари)	4.147.403	3.904.238	3.715.301	3.506.079

При утврдувањето на вредноста на регулираните средства во базната 2020 година се зема во предвид вредноста на средствата со кои се врши регулираната дејност.

Вредноста на амортизацијата на постојните основни средства прикажана во Барањето е намалена за вредноста на амортизацијата на основните средства кои што не се земени во предвид.

Новите инвестиции се преземени од доставените податоци од Барањето, при што за 2020 година се земени во предвид и инвестициите во тек, во висина од 1.125.000 денари.

Вредноста на новите инвестиции и амортизацијата на новите основни средства кои ќе бидат пуштени во употреба во регулираниот период 2021-2023 година е утврдена согласно динамиката на реализација на инвестициите во 2021 година.

Пресметката на просечната пондеризирана цена на капиталот (WACC) е извршена за 2020 година и истата вредност е преземена за 2021, 2022 и 2023 година и е дадена во следната табела:

Р.бр	ОПИС	2020
1	Сопствен капитал (денари)	60
2	Долг (денари)	40
3	Сопствен капитал (%)	60,00%
4	Долгорочен долг, Debt (%)	40,00%
5	Цена на долг, Kd (%)	3,93%
6	Просечни каматни стапки на долгорочни кредити (€, \$ и денари), одобрени на претпријатијата во РМ, а објавени од Народна банка на РМ, Rm (%)	5,48%
7	Стапка на поврат без ризик, која се утврдува како еднаква на приносот на обврзниците издадени од Владата на РМ, Rf (%)	1,68%
8	Премија за ризик која се определува како разлика меѓу "просечен приход на ризични вложувања (R _m) и приход на неризични вложувања (R _f)", MRP (%)	3,80%
9	Бета на сопствен капитал, (пазарното портфолио), β	1
10	Цена на сопствен капитал, Ke (%)	5,48%
11	Стапка на данок на добивка, Tr (%)	10,00%
12	Пондеризирана просечна цена на капиталот на реална основа пред оданочување, WACC (%)	5,2253%

Вредноста на цената на долгот, K_d (%), е пресметана врз основа податоците доставени во Барањето, при што се земени во предвид и условите за кредитирање и каматните стапки на долгорочните денарски кредити за претпријатија објавени од страна на Народна банка на Република Северна Македонија.

Вредноста на R_f (приход на неризични вложувања) е утврдена како просечна пондерирана каматна стапка на долгорочните државни хартии од вредност.

Вредноста на R_m (просечен приход на ризични вложувања) е утврдена како просечна каматна стапка на долгорочните денарски кредити во Република Северна Македонија објавени од страна на Народна банка на Република Северна Македонија.

Оперативни трошоци

На АД ЕСМ – Скопје, подружница Енергетика, како вршител на енергетската дејност дистрибуција на електрична енергија се одобруваат следните оперативни трошоци, пресметани согласно Правилникот:

р.бр	ОПИС	2020	2021	2022	2023
1	Трошоци за материјали, енергија, резервни делови и ситен инвентар (денари)	4.288.491	4.382.838	4.470.494	4.559.904
2	Трошоци за одржување (денари)	722.407	738.300	753.066	768.128
3	Трошоци за осигурување на средствата (денари)	531.778	664.586	664.586	664.586
4	Трошоци за плати (денари)	28.213.025	28.376.544	28.376.544	28.376.544
4.1	Број на вработени	40	40	40	40
4.2	просечна бруто плата	58.777	59.118	59.118	59.118
5	Трошоци за менаџерските плати и менаџерски награди (денари)	0	0	0	0
6	Трошоци за други услуги (денари)	626.528	350.000	350.000	350.000
7	Останати трошоци (денари)	81.546	731.459	731.459	736.459
8	ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ (денари)	34.463.776	35.243.727	35.346.150	35.455.621

Вредноста на оперативните трошоци за базната 2020 година е утврдена согласно споредбената анализа на остварените оперативни трошоци во претходните периоди и неопходноста на трошокот и можноста истиот да се контролира од страна на претпријатието.

Вредноста на CPI е земена според достапните податоци објавени од Народна банка на Република Северна Македонија и изнесува 2,2% за 2021 година и 2% за 2022 и 2023 година.

Вредноста на трошоците за материјали, енергија, резервни делови и ситен инвентар и трошоците за одржување за регулираниот период 2021 - 2023 година е утврдена согласно вредноста на соодветната група на трошоци од базната година зголемена за вредност на CPI во соодветните години од регулираниот период.

Трошоците за осигурување на средства, трошокот за плати, трошоците за другите услуги, како и останатите трошоци за регулираниот период 2021-2023 година се земени со иста вредност како во Барањето.

При пресметката на факторот за корекција на дистрибуирана количина на електрична енергија (QA) за 2020, 2021, 2022 и 2023 година, Регулаторната комисија за енергетика, во однос на бројот на потрошувачи користеше податоци презентирани во Барањето.

Факторот на порамнување за регулираниот период (SX) е утврден да изнесува 0,005126175.

Трошоци за набавка на електрична енергија за покривање на одобрени загуби

Трошоците за набавка на електрична енергија за покривање на одобрените загуби во дистрибутивната мрежа се пресметани во согласност со член 13 од Правилникот. При определувањето на трошоците за набавка на електрична енергија за покривање на одобрените загуби во 2021 година, се користени податоци за количините на електрична енергија доставени во Барањето, и истите се презентирани во следнава табела:

Р.бр	ОПИС	2021
1	Одобрен процент на загуби (alr/100)	0,81%
2	Одобрена количина на загуби (kWh)	1.753.809
3	Набавна цена, со вклучена тарифа за пренос на ее и тарифа за организирање и управување со пазарот на електрична енергија, LP (ден/kWh)	2,7568
4	Трошоци за одобрени загуби, L (денари)	4.834.844

Пренесени трошоци (SPT)

Пренесените трошоци (SPT) за 2021 година се утврдени да изнесуваат 448.181 денари согласно остварените според Бруто билансот на претпријатието во базната 2020 година.

Фактор на корекција (K)

Факторот на корекција за дејноста дистрибуција на електрична енергија за 2020 година кој се применува за 2021 година е утврден да изнесува 104.497 денари. При пресметката на факторот на корекција, Регулаторната комисија за енергетика ги зема во предвид и 6.538.312 денари како преостанат дел од факторот на корекција кој што се однесуваше за 2020 година.

Регулираниот максимален приход остварен од вршење на регулираната енергетска дејност дистрибуција на електрична енергија за 2020 година, повторно пресметан со признаени вредности, наместо прогнозирани, (MARK₂₀₂₀) изнесува 40.543.652 денари.

Остварениот приход за 2020 година (R₂₀₂₀) согласно бруто билансот на претпријатието изнесува 40.647.258 денари.

Просечната пасивна каматна стапка објавена од Народна банка на Република Северна Македонија, изнесува 0,86% за 2020 година.

Пресметката на регулираниот максимален приход остварен од вршење на регулираната енергетска дејност дистрибуција на електрична енергија за 2020 година, повторно пресметан со признаени вредности, наместо прогнозирани (MARK₂₀₂₀), е презентирана во следнава табела:

Р.бр.	ОПИС	MARK ₂₀₂₀	Одобрено со Одлука УП1 бр. 08-67/17 од 31.07.2020
1	Основен приход во 2020 година, BR ₂₀₂₀ (денари)	60.647.073	60.647.073
2	Трошоци за загуби на ее во 2020 година, L ₂₀₂₀ (денари)	0	3.485.090
6	Пренесени трошоци во 2021 година, SPT ₂₀₂₁ (денари)	448.181	140.649
7	фактор на корекција	20.551.602	20.551.602
8	Регулиран максимален приход за 2020 година повторно пресметан со признаени вредности,	40.543.652	43.721.210
9	Вкупно испорачана количина во 2020 година (kWh)	205.229.651	230.706.661

Вкупниот потребен приход на АД ЕСМ – Скопје, подружница Енергетика за 2021 година за надоместување на претходно наведените трошоци, за вршење на дејноста дистрибуција на електрична енергија, се предвидува да изнесува 44.986.108 денари.

Количината на електрична енергија дистрибуирана до крајните потрошувачи е утврдена да изнесува 213.621.422 kWh.

Врз основа на податоците од доставеното барање, како и податоците кои и стојат на располагање на Регулаторната комисија за енергетика, а имајќи ги предвид Тарифниот систем за дистрибуција на електрична енергија за потрошувачите приклучени на дистрибутивниот систем во сопственост на АД ЕЛЕМ – Скопје, Регулаторната комисија за енергетика го утврди следново:

1. Распределбата на регулираниот максимален приход за вршење на регулираната енергетска дејност дистрибуција на електрична енергија за 2021 година што зависи од врвна активна моќност, односно активна електрична енергија по категории на потрошувачи е презентирана во следнава табела:

категории на потрошувачи	Распределба на приход (денари)		
	моќност	активна ел.енерг	вкупно
	1	2	3=1+2
HV	10.204.878	1.267.177	11.472.055
MV	24.644.114	4.528.614	29.172.728
LV	0	234.615	234.615
Вкупно	34.848.992	6.030.406	40.879.398

2. Распределбата на испорачаните количини на активна електрична енергија и врвна активна моќност за 2021 година, за соодветните категории на потрошувачи е преземена од Барањето, и е презентирана во следнава табела:

категории на потрошувачи	Количини на активна електрична енергија и врвна активна моќност	
	моќност (kW)	активна ел.енерг (kWh)
HV	650.535	111.371.448
MV	390.458	124.431.067
LV	0	3.231.086
Вкупно	1.040.993	239.033.602

Имајќи го во предвид погоре наведеното, Регулаторната комисија за енергетика одлучи како во диспозитивот на оваа одлука.

ПРАВНА ПОУКА: Против оваа одлука, може да се поведе управен спор, во рок од 30 дена од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

УП1 бр. 08-73/21
29 јули 2021 година
Скопје

Претседател на
Регулаторна комисија за енергетика и водни услуги
на Република Северна Македонија
Марко Бислимоски